

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om status som juridisk person och om partiell skattebefrielse i Finland för forskningsinfrastrukturen för aerosoler, moln och spårgaser

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om status som juridisk person och om partiell skattebefrielse i Finland för forskningsinfrastrukturen för aerosoler, moln och spårgaser (RP 162/2024 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- undervisningsråd Petteri Kauppinen, undervisnings- och kulturministeriet
- professor Tuukka Petäjä, Helsingfors universitet
- expert Marko Peura, Helsingfors universitet
- generalsekreterare Merja Särkioja, Finlands Akademi.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Meteorologiska institutet
- Finlands universitetsrektors råd UNIFI rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om status som juridisk person och partiell skattebefrielse i Finland för forskningsinfrastrukturen för aerosoler, moln och spårgaser.

Forskningsinfrastrukturen för aerosoler, moln och spårgaser, Actris-Eric, producerar långsiktiga och högkvalitativa mätningar och observationer av atmosfären. Actris-Eric sammanför de deltagande ländernas nationella center och mätstationer i en europeisk forskningsinfrastruktur för att effektivisera hanteringen av forskningsdata.

Actris-Eric har inrättats på grundval av en förordning av Europeiska unionens råd och genom ett beslut av Europeiska kommissionen. Actris-Eric har sitt stadgeenliga säte i Finland. I den föreslagna lagen föreskrivs det om Actris-Erics status som juridisk person och om dess rätt till befri-

Betänkande KuUB 9/2024 rd

else från mervärdesskatt och punktskatt i överensstämmelse med den förordning av rådet som nämns ovan.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om status som juridisk person för forskningsinfrastrukturen för aerosoler, moln och spårgaser, Actris-Eric, samt om dess rätt till befrielse från mervärdesskatt och punktskatt i överensstämmelse med Europeiska kommissionens beslut om inrättande av Actris-Eric och Europeiska unionens råds Eric-förordning. Actris-Eric producerar långsiktiga och högkvalitativa mätningar och observationer av atmosfären och sammanför de deltagande ländernas nationella center och mätstationer i en europeisk forskningsinfrastruktur för att effektivisera hanteringen av forskningsdata. Finlands andel av medlems- och värdlandsavgifterna uppgår till ungefär 900 000 euro per år.

Kulturutskottet anser att propositionen behövs och tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

I Finland finns i nuläget tre huvudkontor för internationell forskningsinfrastruktur: Icos-Eric (Integrated Carbon Observation system), Euro-BioImaging Eric och Actris-Eric, som regeringens lagförslag gäller. Utskottet instämmer i det som lyfts fram i ett sakkunnigyttrande och konstaterar att internationella forskningsinfrastrukturer ger de finländska vetenskaps- och företagssamfundet möjligheter att anlita sådana tjänster inom forskningsinfrastruktur som inte kan tillhandahållas enbart med nationella krafter. De ovan nämnda internationella huvudkontoren för forskningsinfrastruktur som Finland är värdland för främjar vetenskap på toppnivå, medför betydande ekonomiska fördelar och stärker Finlands ställning i det globala forskningssamarbetet. De lockar investeringar, högutbildade experter och ger tillgång till data som är viktig till exempel för biomedicin och bekämpningen av klimatförändringen. Huvudkontoren stöder samtidigt också innovationer genom att de drar nytta av kommersialiseringen av forskningen, ökar synligheten för finländsk företagskompetens och skapar ekonomisk tillväxt på lång sikt.

Utskottet välkomnar propositionens mål att trygga en jämlik ställning för Actris-Eric i förhållande till andra europeiska konsortier för forskningsinfrastruktur. Att Actris-Erics huvudkontor förläggs till Finland stärker finländarnas ledande internationella ställning inom atmosfärsvetenskaper och ökar Finlands dragningskraft inom vetenskapssamhället i fråga. Det är också en betydande fördel för Finland att Actris-Eric får en avsevärd andel av den finansiering som riktas till forskningsinfrastrukturer via EU:s ramprogram.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 162/2024 rd utan ändringar.

Betänkande KuUB 9/2024 rd

Helsingfors 22.11.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
vice ordförande Ari Koponen saf
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Pia Hiltunen. sd
medlem Inka Hopsu gröna
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Milla Lahdenperä saml
medlem Mia Laiho saml
medlem Markku Siponen cent
medlem Jaana Strandman saf
medlem Oskari Valtola saml.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Lahtinen.